

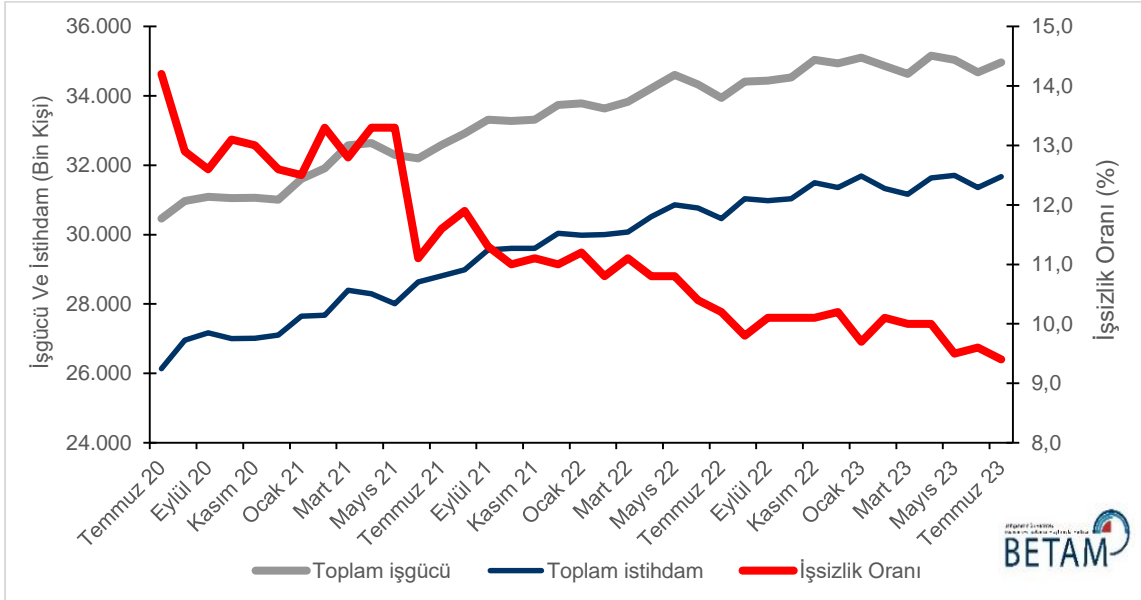
İSTİHDAMDA VE İŞGÜCÜNDE GÜÇLÜ ARTIŞ

Seyfettin Gürsel*, Betül Akbulut**

Yönetici Özeti

İstihdamda 318 binlik artış ile işsiz sayısında 38 binlik azalış işgücünü yaklaşık 280 bin kişi arttırmış, genel işsizlik oranı Haziran'dan Temmuz'a 0,2 puan azalarak yüzde 9,4 olmuştur. Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın işsizlik oranı Haziran'dan Temmuz'a istihdamda görülen 188 binlik artış ve işsiz sayısında görülen 13 bin kişilik azalış sonucu 0,3 puanlık azalışla yüzde 12,9'a düşmüştür. Erkek işsizlik oranı ise Temmuz'da istihdamda 130 binlik artış, işsizlikte 25 bin kişilik azalış sonucu 0,2 yüzde puanlık azalışla yüzde 7,6'ya gerilemiştir. Kadın işgücü seviyesi 175 bin artarken erkek işgücü seviyesi 105 bin artmıştır. Bu gelişmeler sonucunda işsizlik oranlarındaki toplumsal cinsiyet farkı Temmuz ayında 5,4 puandan 5,3 puana inmiştir.

Şekil 1 : Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

Kaynak: TÜİK, Betam

İstihdamda artış

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre istihdam edilenlerin sayısı Haziran'dan Temmuz'a 318 binlik artışla 31 milyon 671 bine yükselmiştir. Temmuz ayında işsiz sayısı ise 38 bin azalarak 3 milyon 291 bine düşmüştür. Bu gelişmenin sonucunda 280 bin artan işgücü 34 milyon 962 bin seviyesindedir (Şekil 1, Tablo 1). İşsizlik oranı Temmuz

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bau.edu.tr

**Betül Akbulut, Betam, Araştırma Görevlisi, betulnur.akbulut@bau.edu.tr

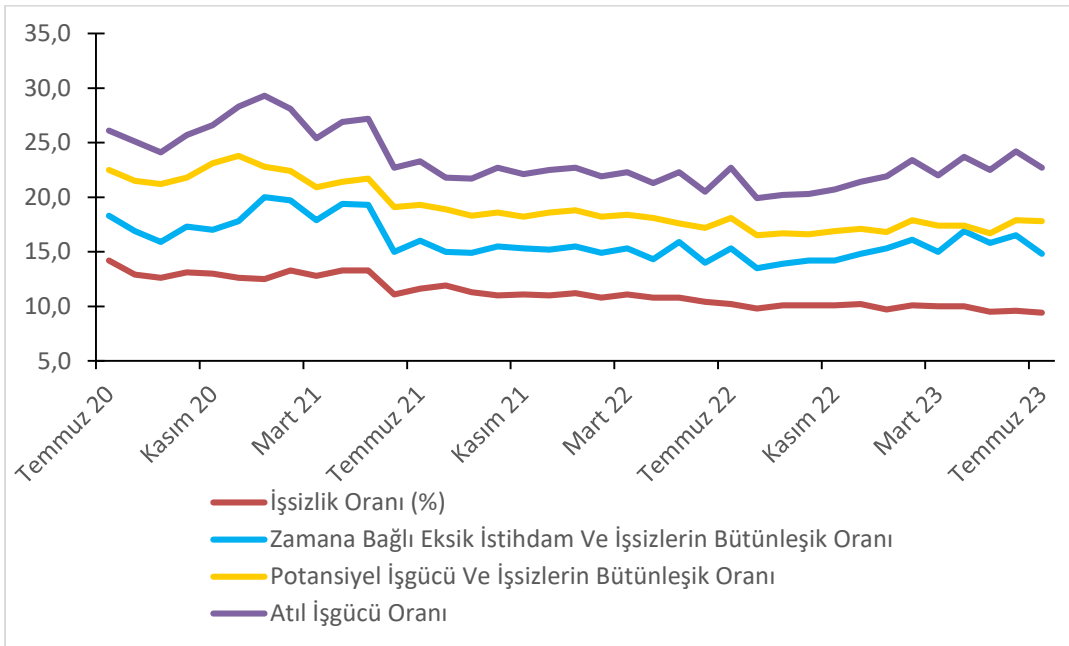
ayında 0,2 yüzde puan azalarak 9,4 olmuştur. Bu güçlü artışın Haziranda meydana gelen 353 binlik azalışın ardından geldiği not edilmelidir.

Alternatif işsizlik oranlarındaki gelişmeler

TÜİK tarafından açıklanan üç alternatif işsizlik oranının nasıl hesaplandığı Kutu 1’de açıklanmaktadır. Alternatif işsizlik oranları, “zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı” “işsiz ve potansiyel işgücünün bütünlük oranı” olarak adlandırılmakta ve üçüncü oran, “atıl işgücü oranı” bu iki bütünlük oranının bileşimi olarak hesaplanmaktadır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre “Genel işsizlik oranı” temmuz ayında yüzde 9,4 olarak gerçekleşirken potansiyel işgücünü de hesaba katan işsizlik oranı, potansiyel işgücündeki 60 binlik artış sonucu yüzde 17,9’dan yüzde 17,8’e düşmüştür. Zamana bağlı eksik istihdamı hesaba katan işsizlik oranı ise 1,7 yüzde puanlık azalış ile yüzde 14,8’e düşmüştür. Son iki alternatif işsizlik oranının bileşiminden oluşan işsizlik oranı ise 1,5 yüzde puanlık azalışla yüzde 22,7 seviyesine gerilemiştir (Şekil 2, Tablo 2).

Şekil 2 : Manşet işsizlik oranı ve Alternatif İşsizlik Oranları (%)

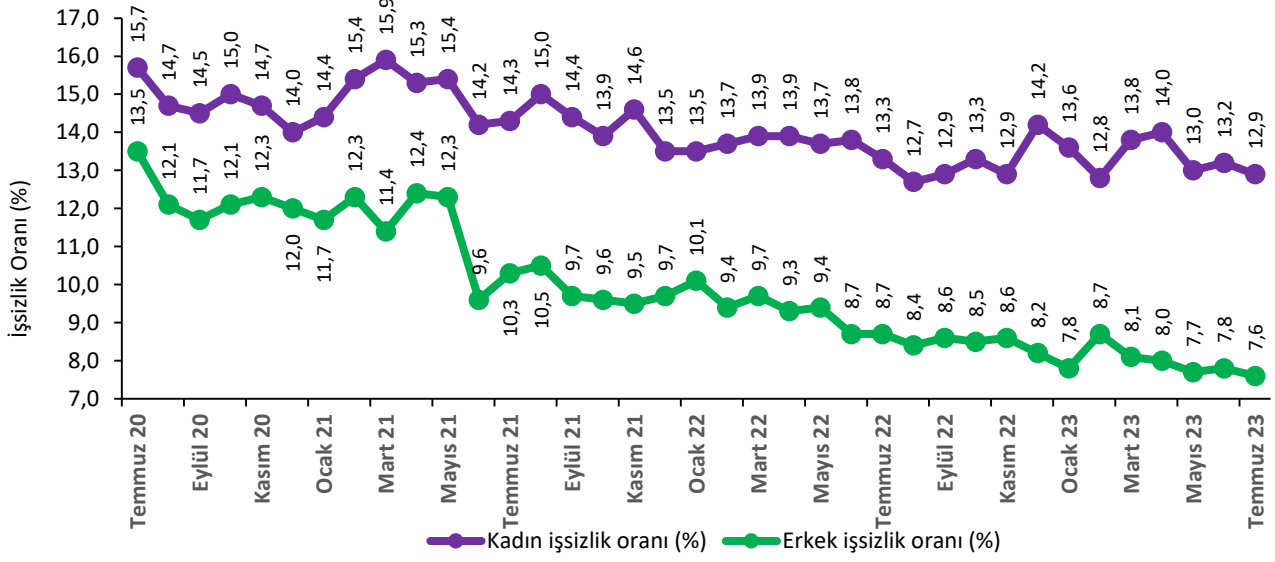

Kaynak: TÜİK, Betam

Kadın istihdamında güçlü artış

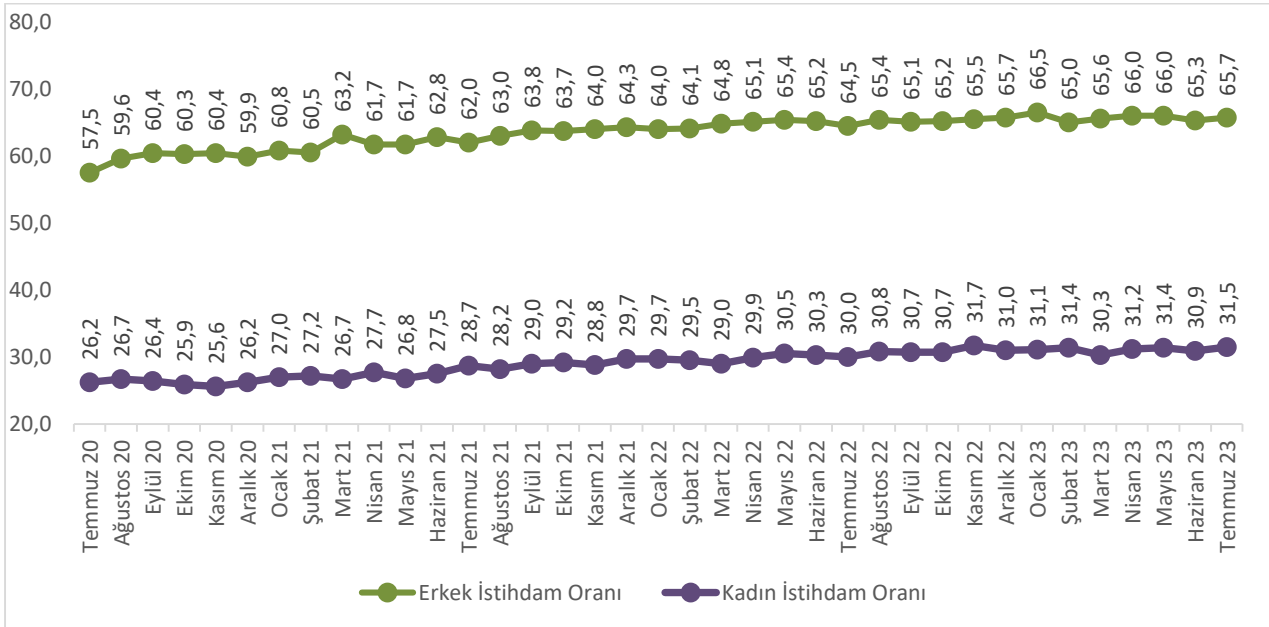
Şekil 3’te mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları verilmektedir. Haziran’dan Temmuz’a kadınlarda istihdam seviyesi 188 bin artarken, işsiz sayısı 13 bin kişi azalmış, neticede işgücü 175 bin artmıştır. Kadın işsizlik oranı da Haziran’dan Temmuz’a 0,3 yüzde puanlık azalışla yüzde 12,9 seviyesine düşmüştür. Haziran’da kadın istihdamı 163 bin azalmış, kadın işsizlik oranı da yüzde 13,0’dan 13,2’ye yükselmişti. Erkek istihdamı ise Temmuz’da 130 bin artarken işsiz sayısı 25 bin azalmış ve erkek işsizlik oranı yüzde 7,6 olarak gerçekleşmiştir. Erkek istihdamında Haziran’da 190 binlik azalış olmuş, işsizlik oranı da 0,1 yüzde puanlık artışla yüzde 7,8 olmuştur.

Şekil 3 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları (%)

Kadın istihdam oranı, istihdamdaki 188 binlik artış sonucu 0,6 yüzde puanlık güçlü bir artışla yüzde 31,5'e yükselirken, erkek istihdam oranı ise yüzde 65,7 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek istihdam oranları (%)

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 1: Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü göstergeleri (bin kişi) *

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık Değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Haziran 20	30.605	26.414	4.191	13,7			
Temmuz 20	30.459	26.132	4.327	14,2	-146	-282	136
Ağustos 20	30.965	26.958	4.007	12,9	506	826	-320
Eylül 20	31.090	27.170	3.920	12,6	125	212	-87
Ekim 20	31.052	27.000	4.052	13,1	-38	-170	132
Kasım 20	31.064	27.016	4.049	13,0	12	16	-3
Aralık 20	31.007	27.101	3.906	12,6	-57	85	-143
Ocak 21	31.602	27.647	3.955	12,5	595	546	49
Şubat 21	31.913	27.672	4.241	13,3	311	25	286
Mart 21	32.579	28.400	4.179	12,8	666	728	-62
Nisan 21	32.638	28.293	4.345	13,3	59	-107	166
Mayıs 21	32.296	28.012	4.284	13,3	-342	-281	-61
Haziran 21	32.193	28.632	3.561	11,1	-103	620	-723
Temmuz 21	32.588	28.807	3.780	11,6	395	175	219
Ağustos 21	32.915	28.988	3.927	11,9	327	181	147
Eylül 21	33.315	29.560	3.755	11,3	400	572	-172
Ekim 21	33.272	29.605	3.666	11,0	-43	45	-89
Kasım 21	33.317	29.608	3.710	11,1	45	3	44
Aralık 21	33.740	30.036	3.704	11,0	423	428	-6
Ocak 22	33.781	29.987	3.794	11,2	41	-49	90
Şubat 22	33.638	30.003	3.634	10,8	-143	16	-160
Mart 22	33.826	30.078	3.748	11,1	188	75	114
Nisan 22	34.214	30.515	3.699	10,8	388	437	-49
Mayıs 22	34.602	30.856	3.746	10,8	388	341	47
Haziran 22	34.329	30.762	3.568	10,4	-273	-94	-178
Temmuz 22	33.943	30.466	3.477	10,2	-386	-296	-91
Ağustos 22	34.408	31.036	3.372	9,8	465	570	-105
Eylül 22	34.440	30.977	3.463	10,1	32	-59	91
Ekim 22	34.533	31.034	3.499	10,1	93	57	36
Kasım 22	35.040	31.498	3.542	10,1	507	464	43
Aralık 22	34.940	31.361	3.578	10,2	-100	-137	36
Ocak 23	35.103	31.686	3.417	9,7	163	325	-161
Şubat 23	34.859	31.333	3.526	10,1	-244	-353	109
Mart 23	34.627	31.162	3.465	10,0	-232	-171	-61
Nisan 23	35.156	31.633	3.523	10,0	529	471	58
Mayıs 23	35.034	31.706	3.328	9,5	-122	73	-195
Haziran 23	34.682	31.353	3.329	9,6	-352	-353	1
Temmuz 23	34.962	31.671	3.291	9,4	280	318	-38

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 : İşsizlik Ve Alternatif İşsizlik Oranları (%) Ve Seviyeleri (Bin) *

	İşsizlik Oranı (%)	İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Seviyesi (bin)	Potansiyel İşgücü Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Potansiyel İşgücü (bin)	Atıl İşgücü Oranı (%)	Toplam
Haziran 20	13,7	4191	17,4	1134	22,7	3566	26,1	8891
Temmuz 20	14,2	4327	18,3	1247	22,5	3260	26,1	8834
Ağustos 20	12,9	4007	16,9	1226	21,5	3376	25,1	8609
Eylül 20	12,6	3920	15,9	1023	21,2	3390	24,1	8333
Ekim 20	13,1	4052	17,3	1320	21,8	3475	25,7	8847
Kasım 20	13,0	4049	17,0	1232	23,1	4066	26,6	9347
Aralık 20	12,6	3906	17,8	1613	23,8	4559	28,3	10078
Ocak 21	12,5	3955	20,0	2365	22,8	4210	29,3	10531
Şubat 21	13,3	4241	19,7	2046	22,4	3747	28,1	10034
Mart 21	12,8	4179	17,9	1653	20,9	3325	25,4	9157
Nisan 21	13,3	4345	19,4	1987	21,4	3358	26,9	9690
Mayıs 21	13,3	4284	19,3	1949	21,7	3479	27,2	9712
Haziran 21	11,1	3561	15,0	1268	19,1	3199	22,7	8028
Temmuz 21	11,6	3780	16,0	1434	19,3	3110	23,3	8324
Ağustos 21	11,9	3927	15,0	1010	18,9	2829	21,8	7766
Eylül 21	11,3	3755	14,9	1209	18,3	2866	21,7	7830
Ekim 21	11,0	3666	15,5	1491	18,6	3099	22,7	8256
Kasım 21	11,1	3710	15,3	1388	18,2	2877	22,1	7975
Aralık 21	11,0	3704	15,2	1424	18,6	3159	22,5	8288
Ocak 22	11,2	3794	15,5	1442	18,8	3149	22,7	8385
Şubat 22	10,8	3634	14,9	1378	18,2	3042	21,9	8054
Mart 22	11,1	3748	15,3	1427	18,4	3034	22,3	8210
Nisan 22	10,8	3699	14,3	1194	18,1	3045	21,3	7937
Mayıs 22	10,8	3746	15,9	1756	17,6	2845	22,3	8346
Haziran 22	10,4	3568	14,0	1238	17,2	2822	20,5	7628
Temmuz 22	10,2	3477	15,3	1716	18,1	3256	22,7	8449
Ağustos 22	9,8	3372	13,5	1273	16,5	2761	19,9	7406
Eylül 22	10,1	3463	13,9	1324	16,7	2747	20,2	7534
Ekim 22	10,1	3499	14,2	1405	16,6	2678	20,3	7582
Kasım 22	10,1	3542	14,2	1434	16,9	2864	20,7	7839
Aralık 22	10,2	3578	14,8	1593	17,1	2891	21,4	8062
Ocak 23	9,7	3417	15,3	1954	16,8	2981	21,9	8352
Şubat 23	10,1	3526	16,1	2086	17,9	3305	23,4	8918
Mart 23	10,0	3465	15,0	1729	17,4	3099	22,0	8293
Nisan 23	10,0	3523	16,9	2418	17,4	3141	23,7	9082
Mayıs 23	9,5	3328	15,8	2207	16,7	3028	22,5	8564
Haziran 23	9,6	3329	16,5	2394	17,9	3507	24,2	9229
Temmuz 23	9,4	3291	14,8	1883	17,8	3567	22,7	8742

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 3: Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek genel işgücü göstergeleri (bin)

	Toplam İşgücü, Kadın	Toplam İstihdam, Kadın	Toplam İşsiz, Kadın	Toplam İşgücü, Erkek	Toplam İstihdam, Erkek	Toplam İşsiz, Erkek	Kadın İşgücü / 15+	Kadın İstihdam / 15+	Erkek İşgücü / 15+	Erkek İstihdam / 15+
Temmuz 20	9.850	8.306	1.543	20.609	17.826	2.783	31,1	26,2	66,5	57,5
Ağustos 20	9.912	8.451	1.461	21.053	18.507	2.546	31,3	26,7	67,8	59,6
Eylül 20	9.806	8.383	1.423	21.284	18.787	2.497	30,9	26,4	68,4	60,4
Ekim 20	9.684	8.227	1.456	21.368	18.772	2.596	30,5	25,9	68,6	60,3
Kasım 20	9.554	8.152	1.401	21.511	18.863	2.647	30,0	25,6	68,9	60,4
Aralık 20	9.712	8.357	1.356	21.295	18.744	2.550	30,5	26,2	68,1	59,9
Ocak 21	10.045	8.603	1.442	21.556	19.044	2.513	31,5	27,0	68,8	60,8
Şubat 21	10.281	8.702	1.580	21.632	18.970	2.661	32,2	27,2	69,0	60,5
Mart 21	10.181	8.560	1.621	22.398	19.840	2.558	31,8	26,7	71,3	63,2
Nisan 21	10.489	8.884	1.604	22.149	19.408	2.741	32,7	27,7	70,5	61,7
Mayıs 21	10.156	8.591	1.565	22.140	19.421	2.719	31,6	26,8	70,3	61,7
Haziran 21	10.297	8.837	1.460	21.896	19.795	2.101	32,0	27,5	69,5	62,8
Temmuz 21	10.781	9.237	1.544	21.807	19.570	2.237	33,5	28,7	69,1	62,0
Ağustos 21	10.702	9.099	1.602	22.214	19.889	2.324	33,2	28,2	70,3	63,0
Eylül 21	10.943	9.364	1.579	22.372	20.196	2.176	33,9	29,0	70,7	63,8
Ekim 21	10.962	9.439	1.523	22.310	20.166	2.144	33,9	29,2	70,4	63,7
Kasım 21	10.908	9.319	1.589	22.410	20.289	2.121	33,7	28,8	70,7	64,0
Aralık 21	11.117	9.618	1.500	22.623	20.418	2.204	34,3	29,7	71,3	64,3
Ocak 22	11.166	9.654	1.512	22.615	20.333	2.282	34,4	29,7	71,1	64,0
Şubat 22	11.116	9.596	1.520	22.522	20.407	2.114	34,2	29,5	70,8	64,1
Mart 22	10.943	9.423	1.521	22.883	20.656	2.227	33,6	29,0	71,8	64,8
Nisan 22	11.330	9.752	1.577	22.884	20.763	2.121	34,8	29,9	71,7	65,1
Mayıs 22	11.543	9.962	1.581	23.058	20.894	2.165	35,4	30,5	72,2	65,4
Haziran 22	11.487	9.905	1.583	22.842	20.857	1.985	35,2	30,3	71,4	65,2
Temmuz 22	11.307	9.799	1.508	22.637	20.667	1.970	34,6	30,0	70,7	64,5
Ağustos 22	11.529	10.068	1.461	22.879	20.968	1.911	35,2	30,8	71,4	65,4
Eylül 22	11.551	10.066	1.484	22.889	20.911	1.979	35,3	30,7	71,3	65,1
Ekim 22	11.626	10.075	1.551	22.907	20.959	1.948	35,4	30,7	71,3	65,2
Kasım 22	11.952	10.406	1.546	23.088	21.091	1.996	36,4	31,7	71,7	65,5
Aralık 22	11.890	10.197	1.693	23.050	21.165	1.886	36,2	31,0	71,5	65,7
Ocak 23	11.828	10.220	1.608	23.275	21.466	1.809	35,9	31,1	72,2	66,5
Şubat 23	11.881	10.357	1.524	22.978	20.976	2.002	36,1	31,4	71,2	65,0
Mart 23	11.581	9.981	1.600	23.046	21.180	1.865	35,1	30,3	71,3	65,6
Nisan 23	11.976	10.303	1.673	23.180	21.330	1.850	36,3	31,2	71,7	66,0
Mayıs 23	11.921	10.372	1.549	23.113	21.334	1.779	36,1	31,4	71,5	66,0
Haziran 23	11.759	10.209	1.550	22.923	21.144	1.779	35,6	30,9	70,8	65,3
Temmuz 23	11.934	10.397	1.537	23.028	21.274	1.754	36,1	31,5	71,1	65,7

Kaynak: TÜİK, Betam

Kutu 1: Alternatif İşsizlik Oranları İle İlgili Tanımlar¹

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Potansiyel işgücü: Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildir.

1) İşsizlik Oranı = $[\text{İşsiz}/\text{İşgücü}] * 100$

2) Zamana bağlı eksik istihdam ile işsizliğin bütünleşik oranı =

$$[(\text{Zamana bağlı eksik istihdamdaki kişiler} + \text{İşsizler}) / \text{İşgücü}] * 100$$

3) İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı =

$$[(\text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

4) Atıl İşgücü Oranı =

$$[(\text{Zamana Bağlı Eksik İstihdam} + \text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

¹ Tanımlar ile ilgili daha detaylı bilgiler şu adresin Metaveri kısmında mevcuttur:

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-Ocak-2021-37486&dil=1>